

DECRET 158/2012, de 20 de novembre, pel qual es modifica el Decret 168/1994, de 30 de maig, de reglamentació de les agències de viatges.

(Departament d'Empresa i Ocupació. DOGC núm. 6268 – 05/12/2012)

Aquest Decret es dicta en virtut de la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria de turisme, d'acord amb el que disposa l'article 171 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, competència que inclou en tot cas la regulació i la classificació de les empreses turístiques i la regulació dels drets i els deures específics de les persones usuàries i de les prestadores de serveis turístics; així mateix, la norma es recolza en la previsió de l'article 123.a) de l'Estatut d'autonomia, relativa a la defensa de consumidors i usuaris, matèria sobre la qual la Generalitat té competència exclusiva.

El Consell de la Comunitat Europea va aprovar el 23 de juny de 1990 la Directiva 90/314, relativa als viatges combinats, les vacances combinades i els circuits combinats, amb l'objectiu d'aproximar les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres pel que fa a aquesta matèria.

Amb la finalitat d'adequar la normativa reguladora de les agències de viatges, que recull el Decret 45/1988, de 13 de gener, a la Directiva esmentada, el Govern de la Generalitat va aprovar el Decret 168/1994, de 30 de maig, de reglamentació de les agències de viatges.

El Decret legislatiu 3/2010, de 5 d'octubre, per a l'adequació de normes amb rang de llei a la Directiva 2006/123/CE, del Parlament i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior, va suposar una important modificació del règim jurídic de les agències de viatges —agents de viatges, en la definició actual de la Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya—, atès que va comportar l'eliminació de barreres legals i administratives que dificultaven i restringien l'inici i l'exercici de les seves activitats, com eren l'exigència de forma societària i d'obtenció de títol llicència. Aquest procés culmina amb l'aprovació de la Llei 9/2011, de 29 de desembre, de promoció de l'activitat econòmica, la qual clarifica i simplifica els requisits per a l'exercici de l'activitat dels agents de viatges, i confereix a la Llei de turisme de Catalunya el seu contingut actual.

Aquest Decret desplega la regulació dels agents de viatges que preveu la Llei de turisme de Catalunya, i modifica el Decret de reglamentació de les agències de viatges per tal d'adequar-lo a l'actual nou marc legal, i amb la finalitat d'actualitzar les definicions, els requisits per a l'exercici de l'activitat i la inscripció en el Registre de Turisme de Catalunya.

A més, també modifica alguns aspectes específics de la regulació, com els requisits de la garantia dels agents de viatges, que preveu la Directiva 90/314/CE, per tal que el seu import sigui proporcional als ingressos per l'activitat pròpia d'agent de viatges. Així mateix, se suprimeix del Decret tota referència als serveis solts, atès que la seva comercialització i organització no estan reservades en exclusiva als agents de viatges, i, per tant, l'exercici de la mediació turística que no comprngui l'organització i la comercialització de viatges combinats es regeix per la lliure prestació del servei i el lliure establiment.

El text s'ha sotmès a la valoració preceptiva del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, que ha emès dictamen sobre el Projecte de decret.

De conformitat amb el que disposen els articles 39 i 40 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern;

Per tot això, a proposta del conseller d'Empresa i Ocupació, d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, i amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article 1.

Es modifica el títol del capítol 1, que comprèn els articles 1 i 2, i queda redactat de la manera següent:

"Capítol 1

"Objecte i definicions".

Article 2.

Es modifica l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

"Article 1

"Aquest Decret té per objecte la regulació dels requisits per a l'exercici de l'activitat dels agents de viatges establerts o que prestin serveis en l'àmbit territorial de Catalunya.".

Article 3.

Es modifica l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

"Article 2

"2.1 L'agent de viatges és la persona, física o jurídica que, sota qualsevol forma empresarial, pot comercialitzar i organitzar viatges combinats i que té reservades en exclusiva aquestes activitats. Els agents de viatges poden dur a terme qualsevol activitat d'assessorament, mediació i organització en matèria de serveis turístics.

"2.2 Als efectes d'aquest Decret, s'entén per viatge combinat o forfet la combinació prèvia d'almenys dos dels elements següents, venuts o oferts a la venda per un preu global, sempre que la prestació ultrapassi les vint-i-quatre hores o inclogui una nit d'estada, i sens perjudici que es puguin facturar per separat els diferents elements d'un mateix forfet:

"Primer: el transport, sens perjudici del que estableix la normativa que el regula.

"Segon: l'allotjament.

"Tercer: altres serveis turístics no accessoris del transport o de l'allotjament que representin una part significativa del viatge combinat.

"2.3 La denominació i la condició legal d'agent o d'agència de viatges queden reservades exclusivament als agents de viatges. Aquests són els únics que poden emprar els termes viatge, viatge combinat, paquet turístic o la seva correspondència en qualsevol idioma, en la retolació de les seves activitats."

Article 4.

Es modifica el títol del capítol 2, que comprèn els articles 3 a 8, i que queda redactat de la manera següent:

"Capítol 2

"Requisits per a l'exercici de l'activitat".

Article 5.

Es modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

"Article 3

"3.1 Els agents de viatges domiciliats a Catalunya han de presentar davant l'Oficina de Gestió Empresarial (OGE) una declaració responsable que ha de contenir el següent:

"a) Dades relatives a la identificació de la persona titular.

"b) Identificació de la garantia a què es refereix l'article 7 de la Directiva 90/314/CEE, del Consell, de 13 de juny de 1990, relativa als viatges combinats, les vacances combinades i els circuits combinats, fent constar l'import i l'entitat garant.

"c) Adreça de l'espai identificat d'atenció presencial al públic, amb indicació expressa de la seva disponibilitat.

"3.2 Els agents de viatges establerts en una altra comunitat autònoma o en un altre estat de la Unió Europea que vulguin obrir un establiment a Catalunya han de presentar davant l'OGE una declaració responsable que ha de contenir les dades que estableixen els paràgrafs a) i c) de l'apartat 1.

"3.3 Els agents de viatges habilitats fora de l'àmbit de la Unió Europea que vulguin actuar a Catalunya sense obrir establiment han de presentar davant l'OGE una declaració responsable que ha de contenir les dades que estableixen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1, i en el cas que vulguin obrir un establiment a Catalunya, també les dades que estableix el paràgraf c) de l'apartat 1."

Article 6.

Es modifica l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

"Article 4

"La presentació de les declaracions responsables a què es refereix aquest Decret que compleixin els requisits establerts per la normativa comporta la inscripció de les dades declarades en el Registre de Turisme de Catalunya (RTC). L'OGE inscriu les dades en l'RTC i lliura a l'agent de viatges un document acreditatiu de la inscripció."

Article 7.

Es modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

"Article 5

"La persona titular ha de comunicar qualsevol modificació de les dades declarades mitjançant la presentació davant l'OGE de la declaració responsable corresponent."

Article 8.

Es modifica l'article 6, que queda redactat de la manera següent:

"Article 6

"En el cas que l'agent de viatges vulgui obrir un nou espai identificat d'atenció presencial al públic a Catalunya, ha de presentar una declaració responsable davant l'OGE en la qual consti l'adreça i s'indiqui expressament la seva disponibilitat."

Article 9.

Es modifica l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

"Article 7

"Qualsevol espai identificat d'atenció presencial al públic de l'agent de viatges ha d'exhibir un rètol en el qual consti clarament el nom del titular i el número d'inscripció en l'RTC. Aquest rètol ha d'estar redactat almenys en català."

Article 10.

Es modifica l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

"Article 8

"Els i les agents de viatges han de donar compliment al que estableixen les disposicions vigents en matèria de fulls oficials de queixa, reclamació i denúncia."

Article 11.

Es modifica el títol del capítol 3, que comprèn els articles 9, 10 i 11, i que queda redactat de la manera següent:

"Capítol 3

"Cessament de l'activitat"

Article 12.

Es modifica l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

"Article 9

"L'agent de viatges establert a Catalunya que cessi en la seva activitat ha de posar en coneixement de l'OGE, per escrit, que ja no exerceix l'activitat d'agent de viatges, la qual cosa comporta la inscripció immediata de la baixa en l'RTC."

Article 13.

Es modifica l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

"Article 10

"L'agent de viatges que tanqui un dels seus espais identificats d'atenció presencial al públic situats a Catalunya ha de posar en coneixement de l'OGE, per escrit, que ja no hi exerceix l'activitat."

Article 14.

Es modifica l'article 11, que queda redactat de la forma següent:

"Article 11

"11.1 Són causes de baixa de la inscripció de l'agent de viatges en l'RTC les següents:

"a) En el cas que la persona titular sigui persona jurídica, totes les que preveu l'ordenament jurídic espanyol per a l'extinció de societats.

"b) La inactivitat comprovada de l'agent de viatges durant sis mesos.

"c) La infracció del deure de comunicar les modificacions que afectin els requisits exigits per a l'exercici de l'activitat.

"d) La inexactitud, falsedat o omisió de caràcter essencial en qualsevol dada que consti en una declaració responsable a què fa referència aquest Decret.

"e) En cas de constituir garantia individual o garantia col·lectiva, la no-reposició de la garantia en la quantia i dins els terminis que preveu l'article 12.

"f) En cas de constituir garantia per cada viatge combinat, l'incompliment del que estableix l'article 12.5.

"11.2 El procés de baixa de la inscripció de l'agent de viatges en l'RTC seguirà les determinacions que a aquest efecte disposa la legislació de procediment administratiu comú."

Article 15.

Es modifica el títol del capítol 4, que comprèn l'article 12, i que queda redactat de la manera següent:

"Capítol 4

"Garantia".

Article 16.

Es modifica l'article 12, que queda redactat de la manera següent:

"Article 12

"12.1 La garantia a què es refereix l'article 3 ha de respondre, en cas d'insolvència o fallida, del reemborsament dels fons dipositats i de la repatriació del consumidor. Aquesta garantia pot revestir tres formes:

"a) Garantia individual: mitjançant aval bancari o pòlissa de caució. Durant el primer any d'exercici de l'activitat, aquesta garantia ha de cobrir un import mínim de 100.000 euros. A partir del segon any d'exercici de l'activitat, l'import d'aquesta garantia ha de ser equivalent, com a mínim, al 3% del volum anual de negocis de l'agent de viatges, i en tot cas l'import no pot ser inferior a 100.000 euros ni superior a 300.000 euros.

"Als efectes d'aquest Decret, s'entén per volum anual de negocis el derivat dels ingressos per l'activitat pròpia d'agent de viatges.

"b) Garantia col·lectiva: els i les agents de viatges poden constituir una garantia col·lectiva a través de les associacions empresarials legalment constituïdes. La garantia col·lectiva és un fons de garantia per al conjunt d'agents que hi participen.

"Les formes de constituir aquesta garantia col·lectiva seran les mateixes que les indicades per a la garantia individual.

"La quantia d'aquesta garantia col·lectiva serà d'un mínim del 50% de la suma de les garanties que els agents de viatges individualment considerats haurien de constituir d'acord amb l'apartat anterior. En cap cas l'import global del fons podrà ser inferior a 2.500.000 euros.

"La garantia col·lectiva cobrirà a cada agent, com a màxim, un import equivalent a l'establert per la garantia individual, d'acord amb l'apartat anterior.

"c) Garantia per cada viatge combinat: l'agent de viatges contracta una assegurança per a cada usuari de viatge combinat.

"12.2 En el moment que l'usuari faci el primer pagament a compte del preu del viatge combinat, l'agent de viatges li ha de lliurar un document que identifiqui la garantia constituïda i les dades de contacte de l'entitat garant.

"12.3 En el cas que s'executi la garantia individual o la garantia col·lectiva, l'agent estarà obligat a reposar-la en el termini de 15 dies fins a tornar a cobrir la totalitat inicial d'aquesta.

"12.4 La garantia individual i la garantia col·lectiva no poden ser cancel·lades durant la tramitació d'un expedient de baixa de la inscripció en el Registre de Turisme de Catalunya, ni fins que no hagi passat un any des de la baixa de la inscripció o des que la resolució de baixa de la inscripció sigui ferma.

"12.5 La garantia per a cada viatge combinat no pot ser cancel·lada durant el període comprès entre el primer pagament de l'usuari i la finalització del viatge combinat."

Article 17.

Es modifica l'apartat 4 de l'article 16, que queda redactat de la manera següent:

"16.4 En el moment de la formalització del contracte, l'agència de viatges haurà de lliurar a l'usuari o consumidor els títols, bons o altres documents corresponents als serveis encarregats, i unir-hi una factura o document de cobrament, en què hi haurà de figurar el preu total abonat pel client."

Article 18.

Es modifica l'article 18, que queda redactat de la manera següent:

"En tot moment el consumidor pot desistir del viatge combinat sol·licitat o contractat, i té dret al retorn de les quantitats que hagi abonat tant si es tracta del preu total com del dipòsit que preveu l'article 17, però haurà d'indemnitzar l'agència de viatges en les quanties que seguidament s'indiquen:

"a) Abonarà les despeses de gestió, les d'anul·lació degudament justificades, si s'escau, i una penalització consistent en el 5% de l'import total del viatge, si el desistiment es produeix amb més de 10 i menys de 15 dies d'antelació a la data de començament del viatge; el 15% entre els dies 3 i 10, i del 25% dins les 48 hores anteriors a la sortida. Si no es presenta a l'hora prevista per a la sortida, no tindrà dret a cap retorn de la quantitat abonada, excepte que hi hagi un acord entre les parts en altre sentit.

"b) En el cas que el paquet turístic estigui subjecte a condicions econòmiques especials de contractació, com nòlit d'avions, vaixells, tarifes especials o d'altres, les despeses d'anul·lació per desistiment s'establiran d'acord amb les condicions acordades entre les parts."

Article 19.

Es modifica l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

"Article 24

"La realització o la publicitat per qualsevol mitjà de difusió de les activitats reservades en exclusiva als agents de viatges sense complir el que estableix el present Decret ha de ser sancionada administrativament."

Article 20.

Es modifica l'article 25, que queda redactat de la manera següent:

"25.1 Les persones individuals, els organismes i les entitats de qualsevol ordre, tant públiques com privades, que vulguin promoure publicitàriament la realització de viatges combinats sense ànim de lucre hauran d'encarregar l'organització tècnica, la formalització de reserves i la realització a un agent de viatges.

"25.2 En tota mena de publicitat que anunciï la realització de viatges, a què fa referència l'article anterior, hi haurà de constar de manera preeminent l'expressió que de l'organització tècnica, la formalització de les reserves i l'execució se'n fa càrrec un agent de viatges, així com el nom, l'adreça i el número d'identificació fiscal de l'agent que tingui encomanades aquestes funcions.

"25.3 L'agent de viatges que tingui al seu càrrec les funcions esmentades és responsable del compliment de les condicions en què s'ha anunciat el viatge, i de totes les disposicions legals relatives a la prestació de serveis turístics per part dels agents de viatges."

Article 21.

Es modifica l'article 26, que queda redactat de la manera següent:

"La inobservança de les disposicions que preveu aquest Decret s'ha de sancionar de conformitat amb el que estableix la Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya."

Article 22.

S'afegeix una disposició addicional, que queda redactada de la manera següent:

"Disposició addicional tercera

"Les declaracions a què fa referència aquest Decret es formalitzen en impresos normalitzats que es poden descarregar des de la seu corporativa de la Generalitat de Catalunya dins l'àmbit de turisme (www.gencat.cat) o obtenir a la Xarxa d'Oficines de Gestió Empresarial.

"Les declaracions responsables i documents referits en els articles 3, 5, 6, 9 i 10 es poden presentar també en qualsevol registre de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i a la resta de llocs establerts a aquest efecte d'acord amb l'article 25 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya."

Disposició transitòria

En el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor de la present disposició, els agents de viatges hauran d'adequar la seva garantia a l'import que preveu l'article 12. Transcorregut aquest termini sense que hagi assolit l'import mínim previst, l'agent de viatges cessarà en la seva activitat i es donarà de baixa la seva inscripció en l'RTC.

Disposicions derogatòries

—1 Es deroguen els apartats 2 i 3 de l'article 16, l'apartat 4 de l'article 25 i la disposició transitòria del Decret 168/1994, de 30 de maig, de reglamentació de les agències de viatges.

—2 Es deroga l'article 36 del Decret 106/2008, de 6 de maig, de mesures per a l'eliminació de tràmits i la simplificació de procediments per facilitar l'activitat econòmica.

Barcelona, 20 de novembre de 2012

Artur Mas i Gavarró

President de la Generalitat de Catalunya

F. Xavier Mena

Conseller d'Empresa i Ocupació

(12.332.040)